



Turun yliopisto
University of Turku

kauppakorkeakoulun Porin yksikkö

Matkailutulo ja -työllisyys Satakunnassa, Porin seutukunnassa ja sen kunnissa 2009–2011





HANKKEEN PERUSTARKOITUS

- **TUOTTAA PORIN SEUDUN MATKAILUN KEHITTÄMISEKSI MÄÄRÄLLISTÄ, TILASTOIHIN PERUSTUVAA TIETOA MATKAILUN AIKAANSAAMASTA:**
 - TULOSTA (€) ja
 - TYÖLLISYYDESTÄ (htv);
- **SATAKUNNASSA, PORIN SEUTUKUNNASSA JA SEUTUKUNNAN KUNNISSA;**
- **VUOSINA 2009, 2010 ja 2011**



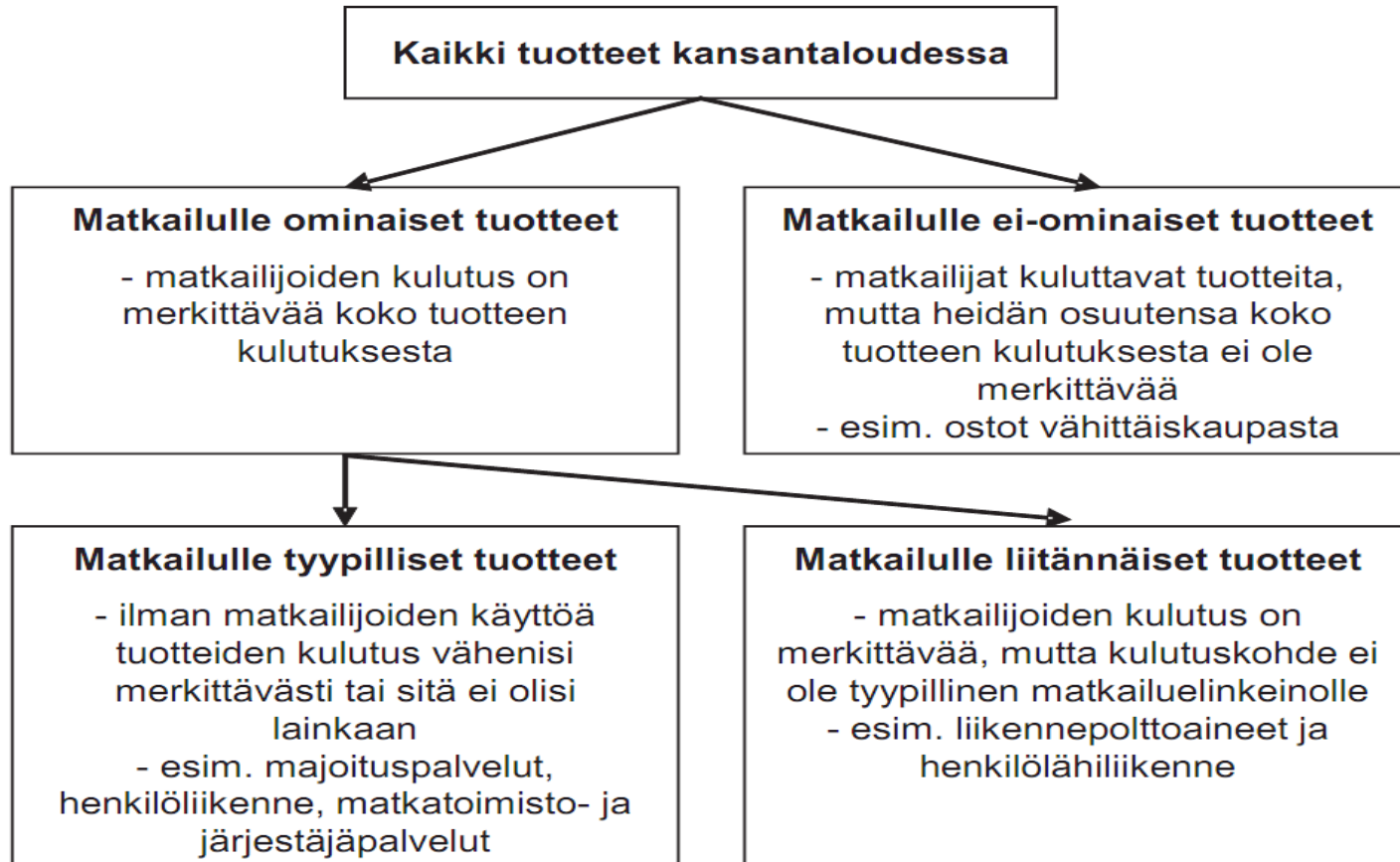
HANKKEEN KEHITTÄMISTAVOITE

- **KEHITTÄÄ LUOTETTAVA, RIITTÄVÄN YKSINKERTAINEN JA VUOSITTAIN HELPOSTI PÄIVITETTÄVÄ MATKAILUTULON JA -TYÖLLISYYDEN LASKENTAMALLI.**



MATKAILUN MÄÄRITTÄMINEN

- **PERUSHAASTEET:**
 - **Tilastot** eivät tunne
 - matkailutoimialaa tai
 - matkailutuotteita
 - => ne on määritettävä erikseen (ks. kalvot 5-9).
 - **Maatasolla** useissa maissa tehdään ja julkaistaan säännöllisesti matkailutilinpitoa (Tourism Satellite Accounts), joissa on määritelty matkailutoimialoja ja -tuotteita.
 - **Aluetasolla**
 - *kaikki maakuntia* koskien on tehty *kattava* matkailutuloarvio erillishankkeena, viimeksi Konttinen 2006 (Tilastokeskus/KTM), jossa on määritelty eri matkailutoimialojen matkailutuotteiden tulo-osuuksia.
 - *yksittäisten alueiden ja matkailukeskusten tapauksessa* arvioitu matkailutuloa ja -työllisyyttä useissa erillishankkeissa, joissa arviointimenetelmät (usein ei julkisia) ja arvioinnin suorittajat ovat varsin moninaisia.



Lähde: Kontinen (2006)

Kuva 1. Matkailulle ominaiset ja ei-ominaiset tuotteet



SATAKUNNAN matkailutulon ja -työllisyyden määrittäminen 2009 ja 2010

- VÄLITÖN MATKAILUTULO (milj. €)
 - Matkailuun liittyvät *toimialat* (Tilastokeskuksen (TK) satelliittitilinpito) pohjana:
 - Toimialaluokituksen (TOL) korjaus 2002 => 2008
 - Satakunta-Porin seutukunta-seutukunnan kunnat TOL-päällekkäisyyksien puhdistus
 - Toimialojen *matkailutuloprosenttiosuudet* Konttisen 2006 (TK/KTM) tutkimuksesta: Satakunnan matkailutilinpito.
 - Toimipaikkarekisteriaineistosta liikevaihtomuuttajat
- VÄLITÖN MATKAILUTYÖLLISYYS: (htv)
 - Kuten yllä paitsi henkilöstömäärämuuttuja
 - Osa- ja määräaikaisuus sekä kausiluonteisuus mukana



SATAKUNNAN kokonaismatkailutulon ja -työllisyyden määrittäminen 2009 ja 2010

• MATKAILUN KOKONAISTULO

- Maakuntatasolla huomioidaan kerrannaisvaikutukset eli lasketaan välitön ja kerrannainen matkailutulo ja -työllisyys, josta saadaan kokonaisvaikutus.
- Käytetään pohjana kansainvälisten matkailututkimusten keynesiläistä aluetaloudellista kerrointa (huomioi tulovuodot jokaisella tuloikiertokierroksella)
- Kerroin on kalibroitu Satakuntaa koskevilla tilastollisilla parametreilla numeeristen arvojen saamiseksi:
 - Rajakulutusalttiudet (Satakunnassa ja muualla tuotetuille hyödykkeille ja palveluille) tuloluokittain
 - Keskimääräiset marginaaliveroasteet (välittömät verot) tuloluokittain
 - Välillisten verojen (lähinnä ALV) keskimääräinen verokanta
 - Ylialueelliset tulonsiirrot
- Työllisyyden kerrannaiset vaikutukset arvioitu vakiotuottavuusolettamuksella (liikevaihto/henkilöstö) maakuntatasolla.



PORIN SEUTUKUNNAN matkailutulon ja - työllisyyden määrittäminen 2009 ja 2010

- **Matkailutoimialat kuten maakuntatasolla**
- **Välitön matkailutulo:**
 - Matkailun prosenttiosuudet ja muuttuja samat kuin maakuntatasolla
- **Välitön matkailutyöllisyys**
 - Matkailun prosenttiosuudet ja muuttuja samat kuin maakuntatasolla
- **Ei arvioida matkailun kerrannaisvaikutuksia johtuen siitä, että tulovuodot seutukuntatasolla ovat merkittäviä (ei voida käyttää maakuntatason kertoimia)
=> kerroinvaikutukset ovat suhteellisesti pieniä**



Yksittäisen KUNNAN matkailutulon ja - työllisyyden määrittäminen Porin seutukunnassa 2009 ja 2010

- Välitön matkailutulo
 - Arvioitu kuten edellä seutukuntatasolla, mutta kuntatasolla lisäongelmana tietosuojasyistä salatut havainnot.
 - RATKAISU: Kuntakohtaiset matkailuliikevaihto- ja -henkilöstömäärä muuttujat tilattu TK:sta erikseen matkailuaggregaattimuuttujina (eli summa kaikilta matkailutoimialoilta ja -tuotteista)
- Välitön matkailutyöllisyys
 - Menettelytapa kuten edellä.
- Ei ole arvioitu kerrannaisvaikutuksia.



Satakunnan, Porin seutukunnan ja Porin seutukunnan kuntien matkailutulon ja -työllisyyden määrittäminen 2011

- Kaikilla aluetasoilla (Satakunta, Porin seutukunta ja Porin seutukunnan kunnat) lisäongelmana se, että liikevaihto- ja henkilöstöluvut 2011 julkaistaan TK:n tilastoissa marraskuussa 2012.
- Tässä tutkimuksessa 2011 luvut ovat ennakkotietoja
 - TK:sta on tilattu erikseen Satakunnan eri toimialojen suhdanneaineisto* (liikevaihto ja henkilöstö), jonka avulla estimoidaan 2011 matkailutulon ja -työllisyyden ennakkoarviot:
 - liikevaihtoluvut matkailulle tyypillisten alojen kasvun 2010-2011 avulla ja
 - työllisyysluvut palvelutoimialojen kasvun 2010-2011 avulla.

* Kyseessä on kuukausiaineisto, jossa tilastoviive on minimissään 3,5 kk. Toukokuussa on käytettävissä koko edellisen vuoden suhdannetiedot maakuntatasolla toimialoittain.

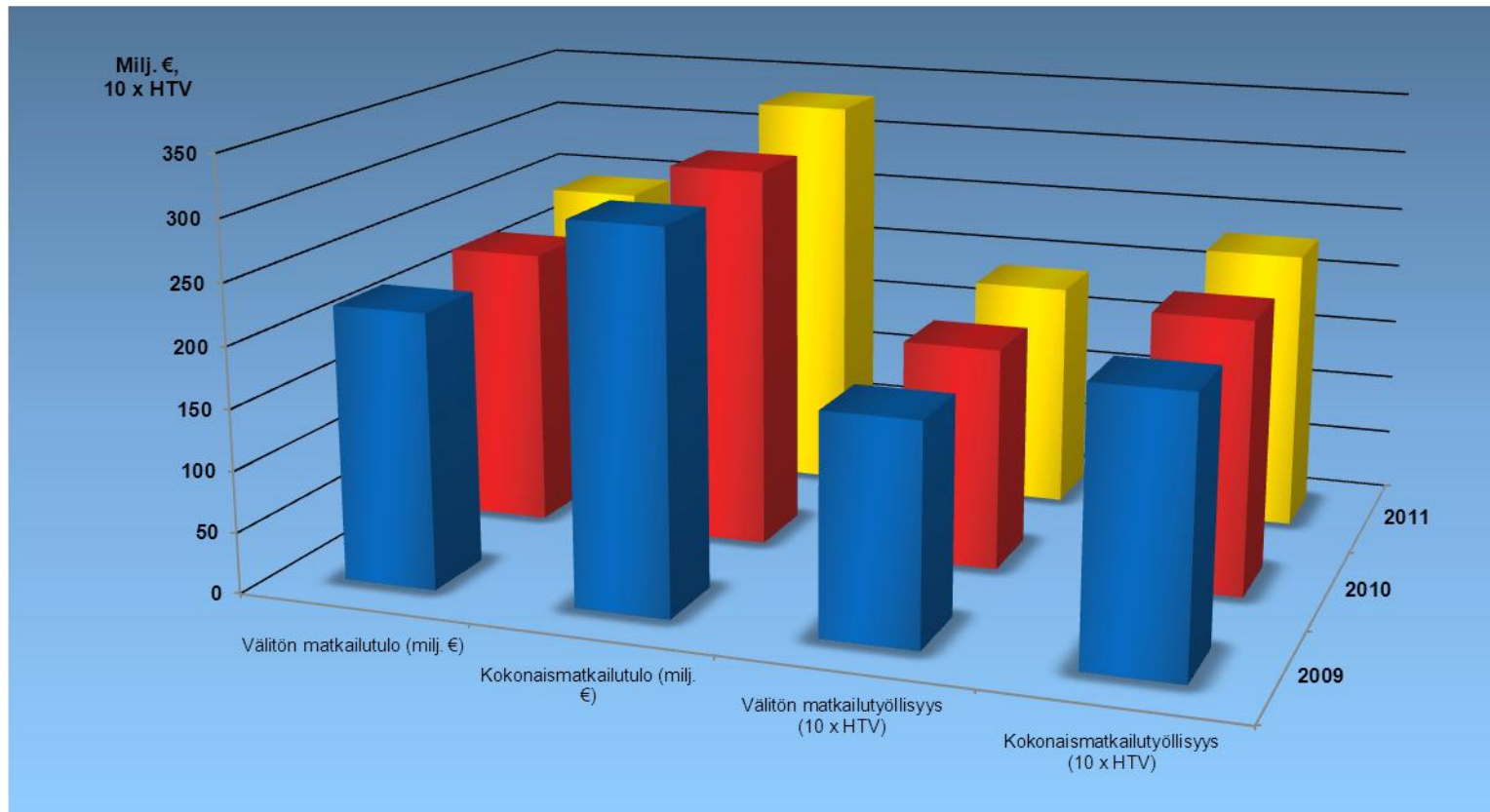


TULOKSET: SATAKUNTA

Välitön matkailutulo ja -työllisyys Satakunnassa			
Muuttuja	2009	2010	2011*
Liikevaihto (milj. €)	224,1	228,5	243,6
Liikevaihdon muutos (milj. €)		4,40	15,10
Liikevaihdon muutos (%)		2,0 %	6,6 %
Henkilöstö (htv)	1 774	1 820	1 879
Henkilöstön muutos (htv)		47	58
Henkilöstön muutos (%)		2,6 %	3,2 %
Kokonaismatkailutulo ja -työllisyys Satakunnassa			
Muuttuja	2009	2010	2011*
Liikevaihto (milj. €)	306,1	312,1	332,7
Liikevaihdon muutos (milj. €)		6,00	20,60
Kerroinvaikutus (liikevaihto, milj €)	82,0	83,6	89,1
Henkilöstö (htv)	2 172	2 226	2 311
Henkilöstön muutos (htv)		54	85
Kerroinvaikutus (henkilöstö, HTV)	398	406	433
* Ennakkotieto			



TULOKSET: SATAKUNTA





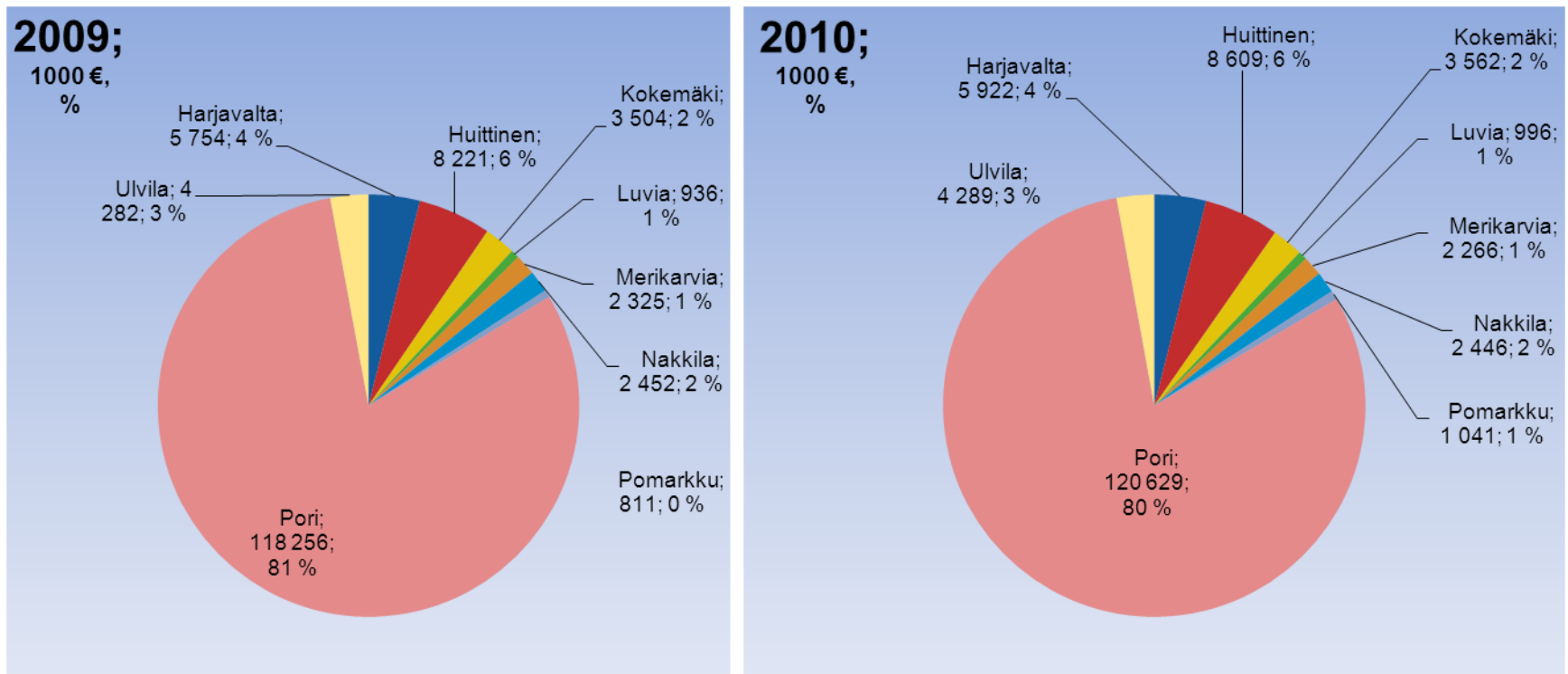
TULOKSET: PORIN SEUTUKUNTA

Välitön matkailutulo ja -työllisyys Porin seutukunnassa

Muuttuja	2009	2010	2011*
Liikevaihto (milj. €)	146,5	149,8	159,6
Liikevaihdon muutos (milj. €)		3,22	9,88
Liikevaihdon muutos (%)		2,2 %	6,6 %
Liikevaihdon osuus Satakunnassa (%)	65,4 %	65,5 %	65,5 %
Henkilöstö (htv)	1 094	1 132	1 168
Henkilöstön muutos (htv)		38	36
Henkilöstön muutos (%)		3,4 %	3,2 %
Henkilöstön osuus Satakunnassa (%)	61,7 %	62,2 %	62,2 %
* Ennakkotieto			

TULOKSET: kunnat Porin seudulla

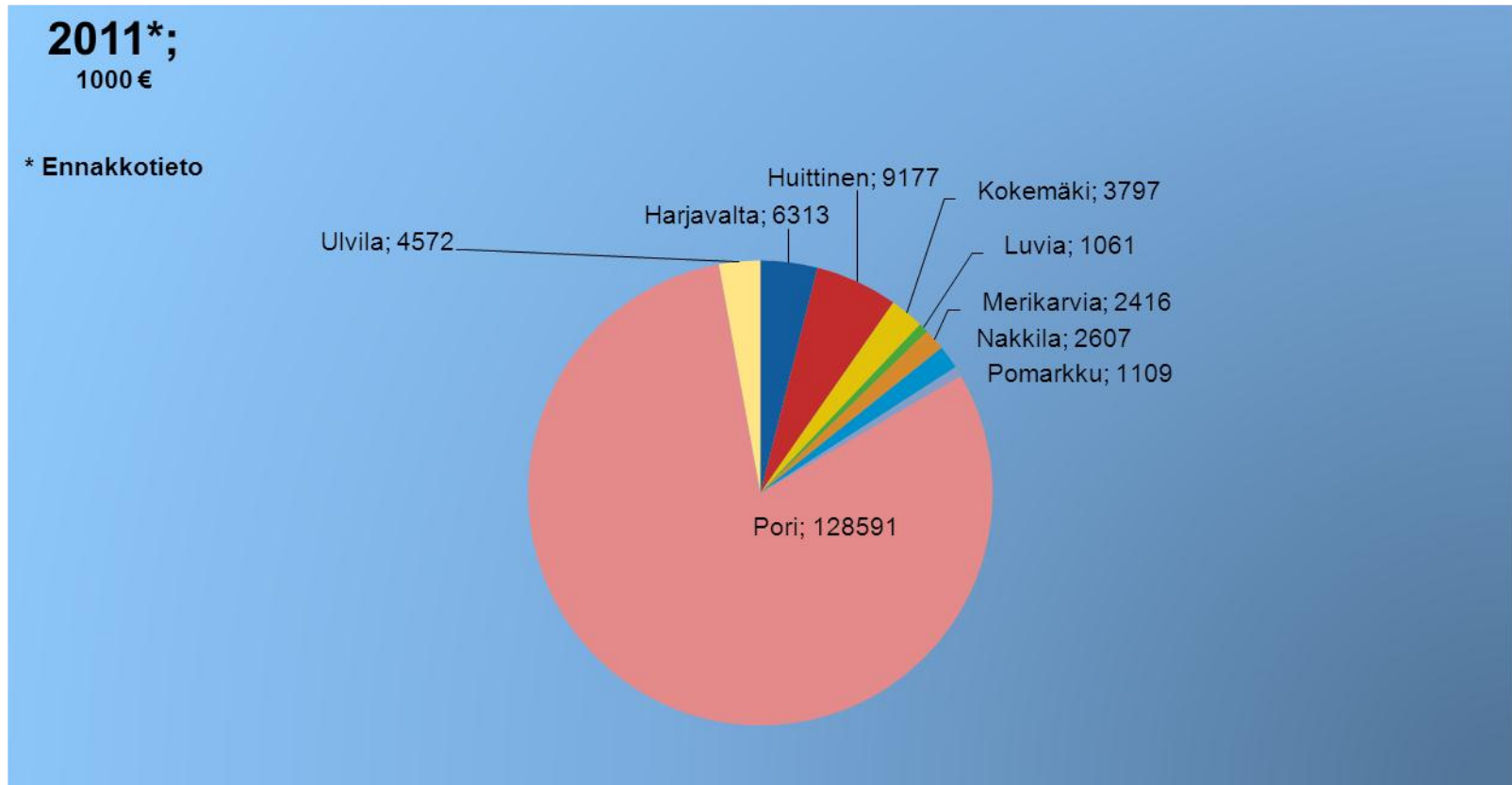
Välitön matkailutulo (liikevaihto 2009 ja 2010)





TULOKSET: kunnat Porin seudulla

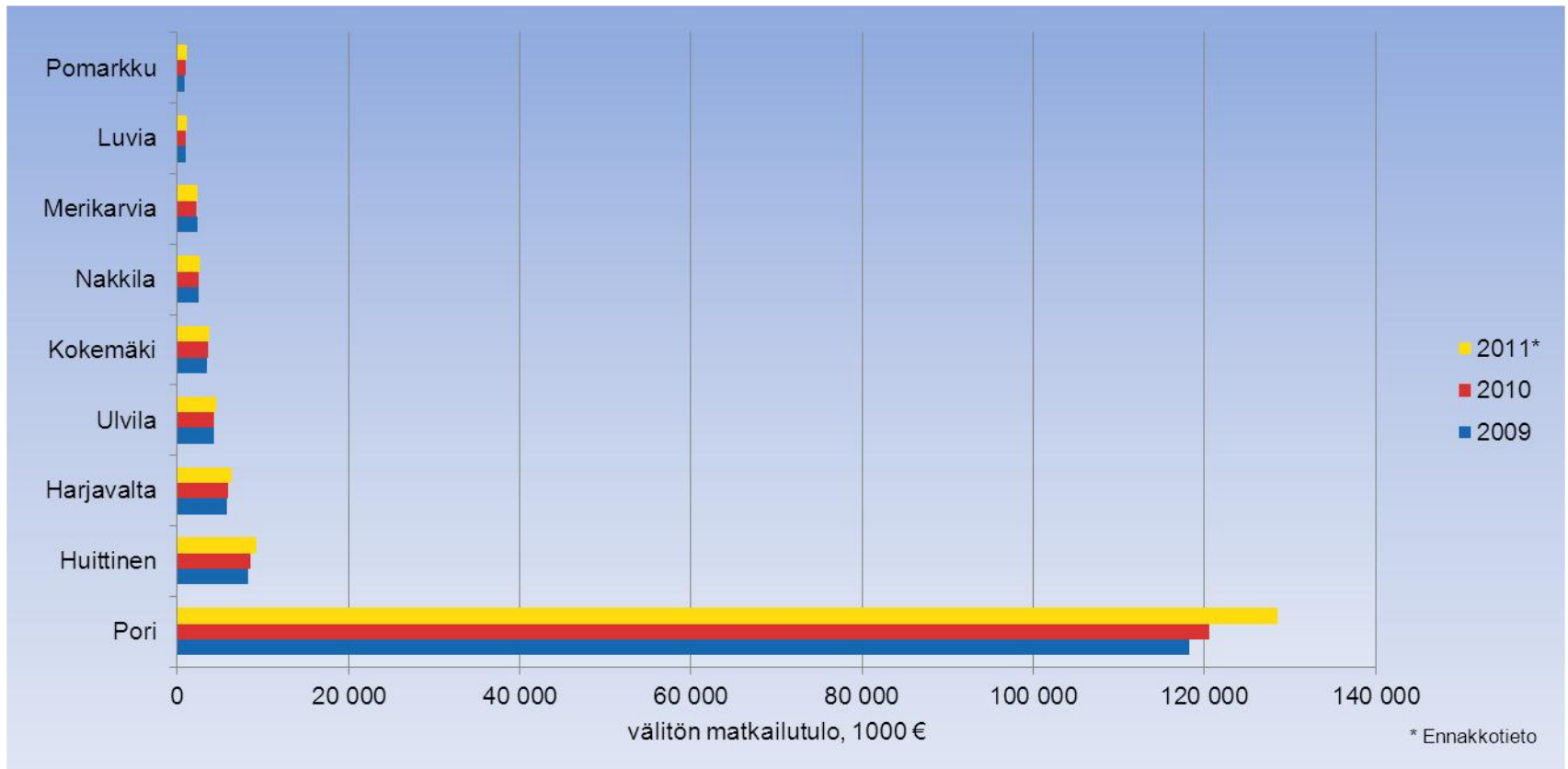
Välitön matkailutulo (liikevaihto)





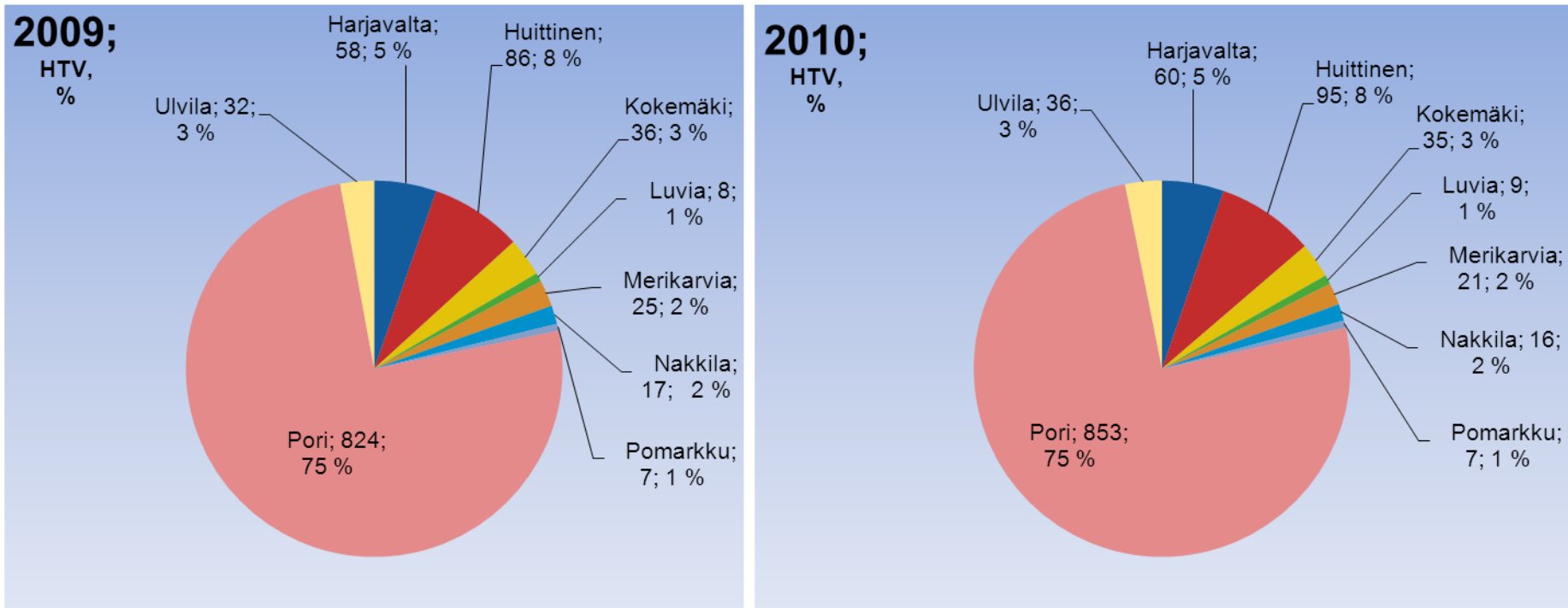
TULOKSET: kunnat Porin seudulla

Välitön matkailutulo (liikevaihto)



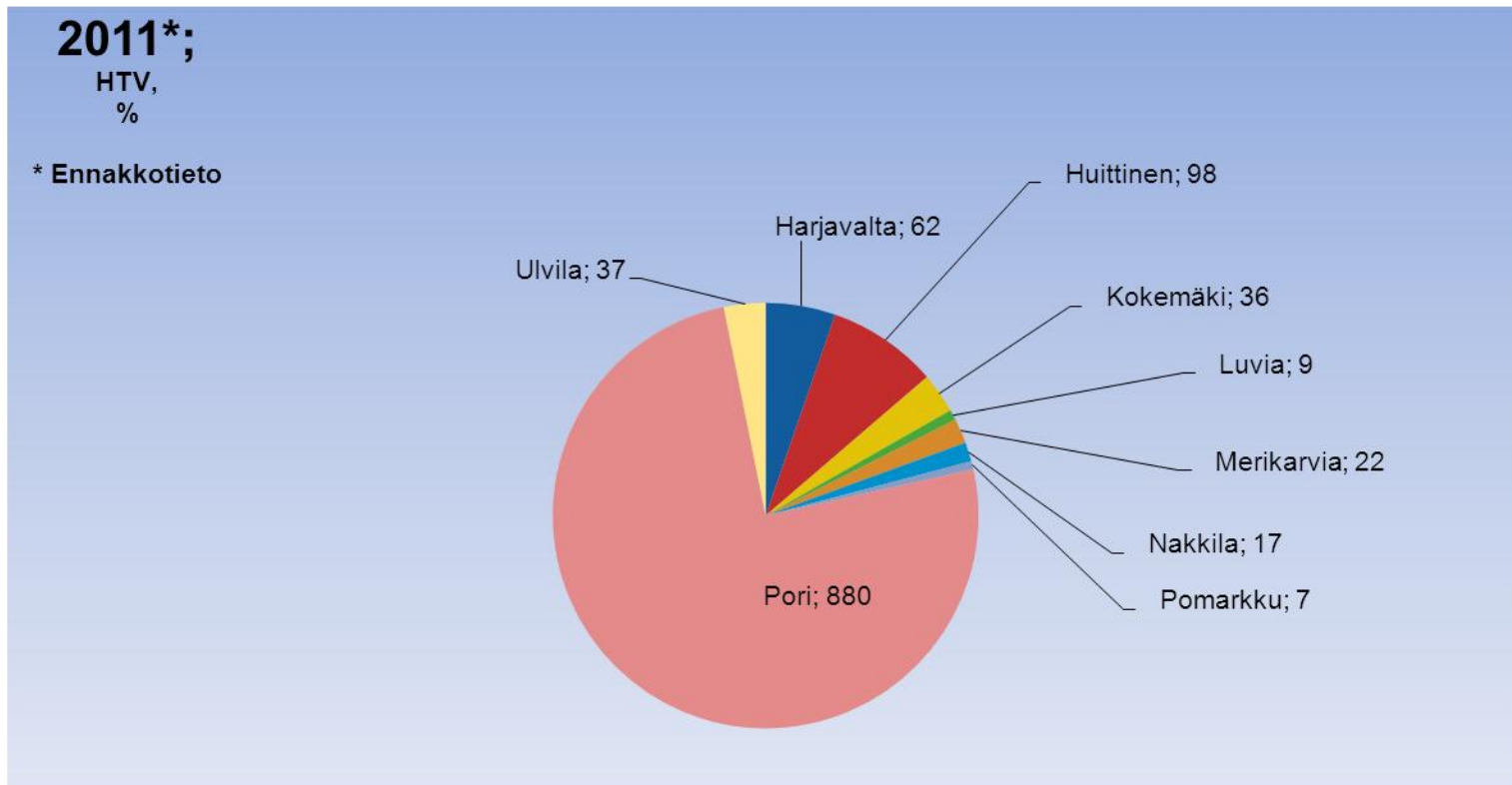
TULOKSET: Kunnat Porin seudulla

Välitön matkailutyöllisyys (HTV, 2009 ja 2010)



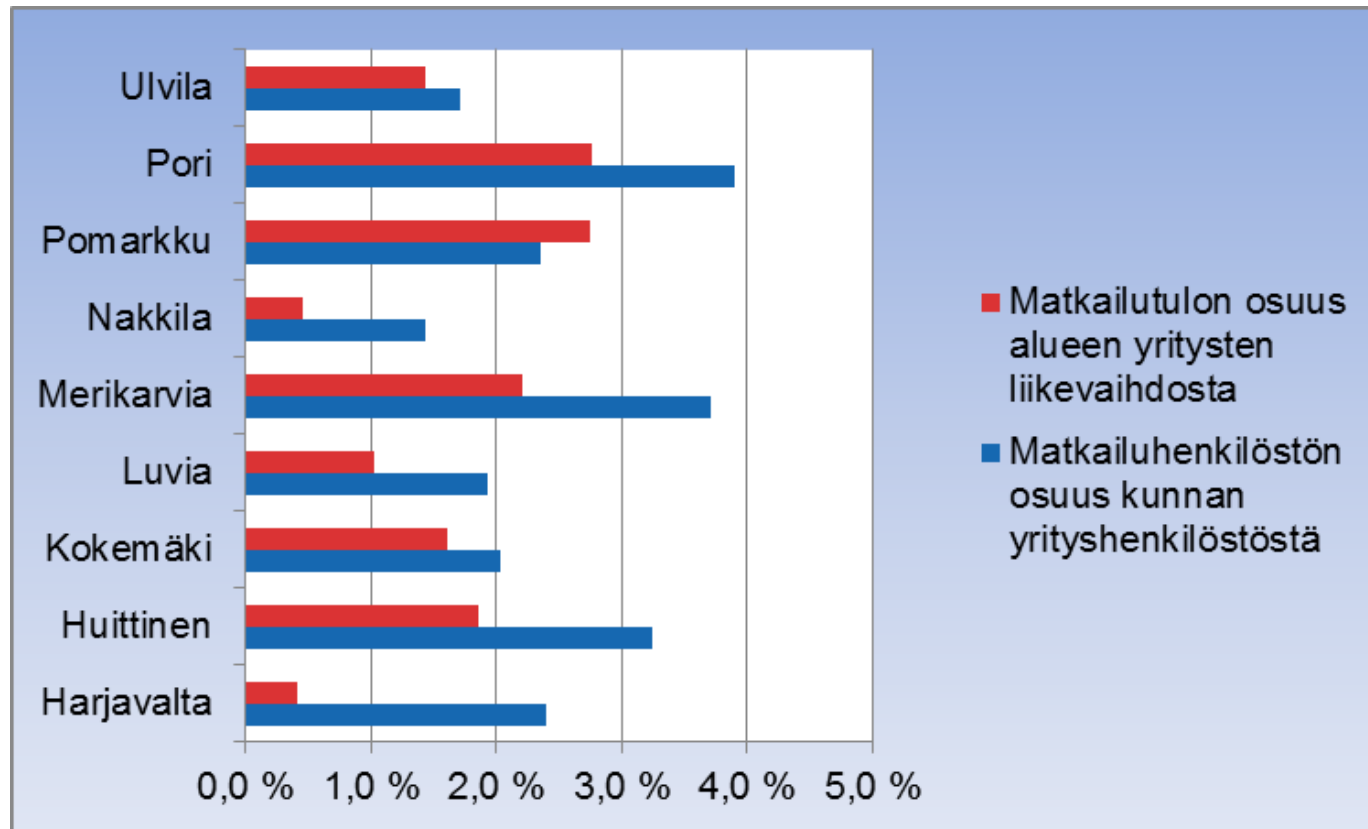
TULOKSET: Kunnat Porin seudulla

Välitön matkailutyöllisyys (HTV, 2011)





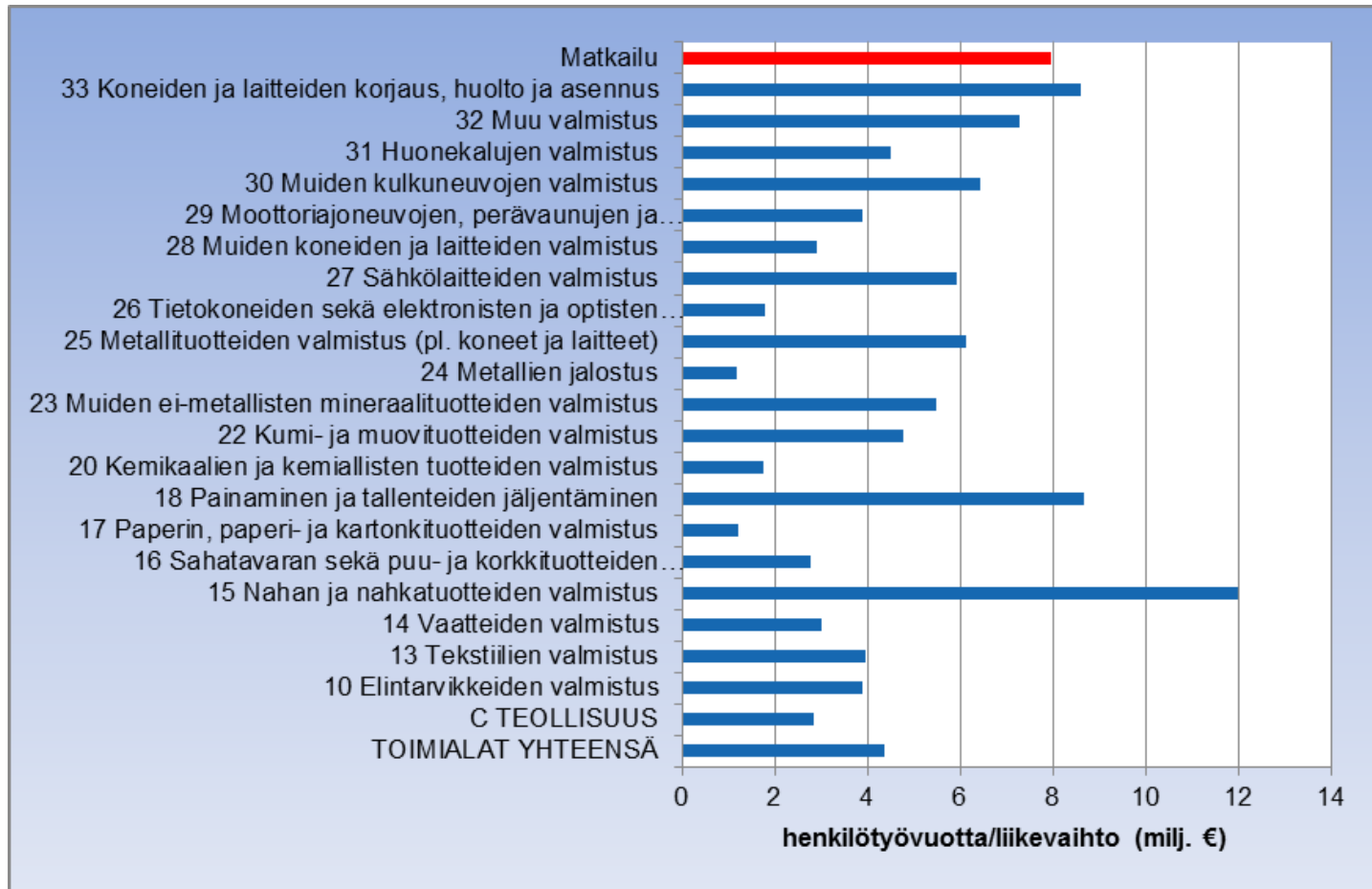
MATKAILUN MERKITYS ALUE- JA KUNTATALOUDESSA 2010



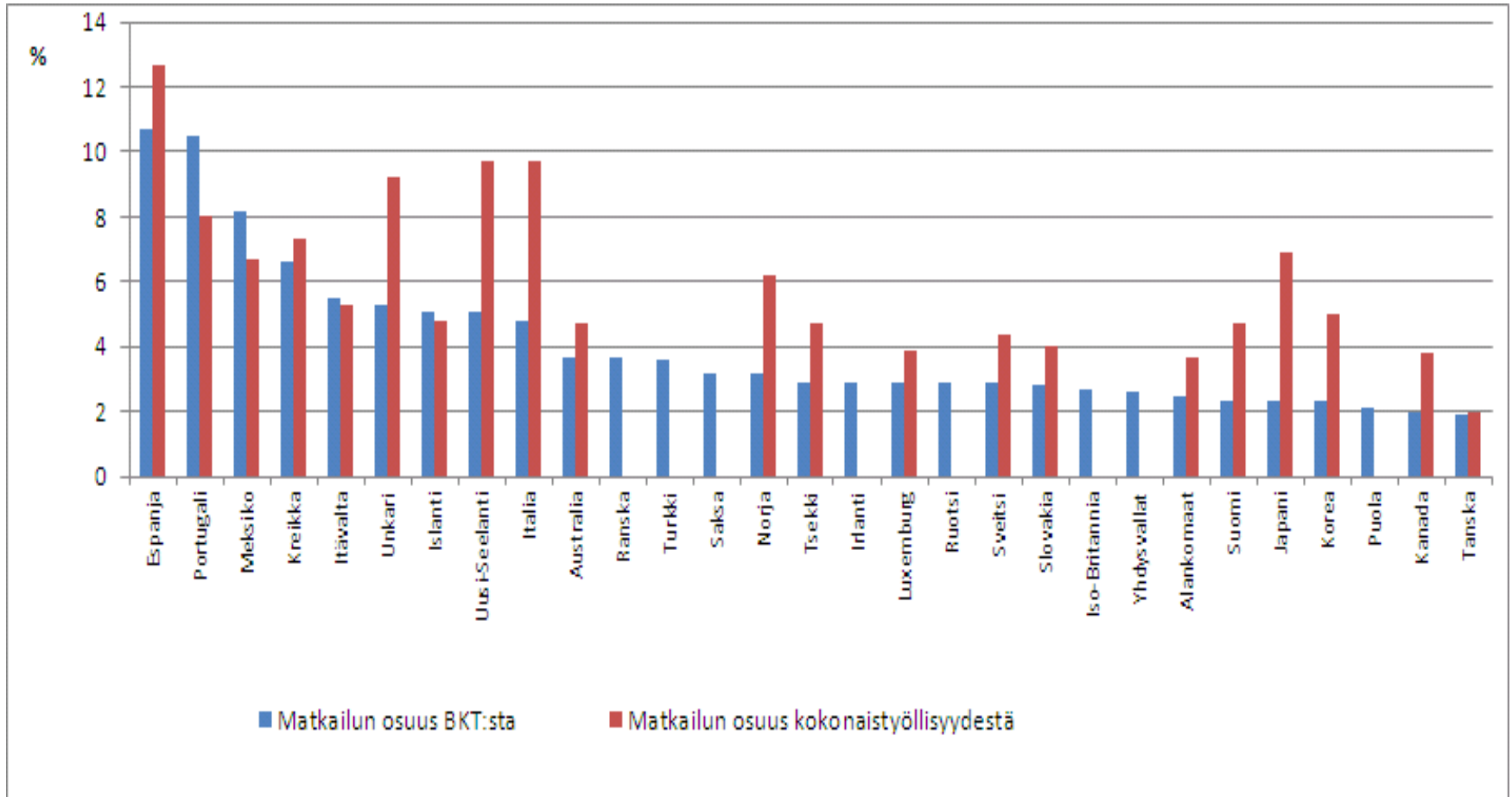


MATKAILUN TYÖLLISTÄVYYS

SATAKUNNASSA, 2010 (MONTAKO HENKILÖTYÖVUOTTA TARVITAAN MILJOONAN EURON LIIKEVAIHDON SAAVUTTAMISEKSI)



MATKAILUN MERKITYS OECD-MAISSA



* Lähde: OECD

Version 1 - Last updated: 07-Dec-2009



JOHTOPÄÄTÖKSIÄ

1. TULOSTEN VERTAAMINEN

- Eri vuosien tuloksia tässä tutkimuksessa tarkastelluilla alueilla voidaan verrata toisiinsa
 - => matkailutulon ja -työllisyyden kehittyminen järkevä seurantakohde jatkossakin
- Tulosten vertailua muihin alueisiin ei voida tehdä luotettavasti, koska vertailualueiden/-tutkimusten arviointimenetelmät ja -ajankohdat eivät ole keskenään yhteneväisiä.



JOHTOPÄÄTÖKSIÄ

2. MITKÄ MATKAILUASIAAT VAATISIVAT TÄSMÄLLISEMPÄÄ TUTKIMISTA?

- **Tapahtumien** aluetaloudelliset tulo- ja työllisyysvaikutukset ja muut vaikutukset (mm. imago vaikutus, kulttuuripääoman kertyminen, elämystalous, tapahtumaosaaminen)
- **Vapaa-ajan asuntojen** vaikutus matkailutuloon ja -työllisyyteen kunnittain
- Täsmällisemmät **kuntakohtaiset** matkailun **erityispiirteet**, yksittäiset matkailutoimijat



JOHTOPÄÄTÖKSIÄ

3. HANKKEESSA MUODOSTETUN MALLIN HYVÄT PUOLET:

- **Yksinkertainen ja helppo päivittää**
 - vuosittaiset perusaineistokustannukset kohtuulliset, mutta
 - tässä lasketut ennakoarviot riippuvat suhdanneaineistosta (jonka taustalla kallis erillisaineisto, joka hankittu Turun yliopiston kauppakorkeakoulun Porin yksikköön useita käyttötarkoituksia varten Tilastokeskuksesta).
- **Tilastoihin perustuva tuloperusteinen malli**
 - voitaisiin täydentää menoperusteisella kyselytutkimuksella (kyselyt matkailijoilta ja/tai potentiaalisilta matkailijoilta) ja/tai
 - tuloperusteisella kyselytutkimuksella (kyselyt matkailuyrittäjille).

PRIZZTECH

maisa
Porin Seudun Matkailu Oy

KIITOS !



Turun yliopisto
University of Turku

kauppakorkeakoulun Porin yksikkö

TUTKIMUKSELLISET LISÄTIEDOT:
Ari Karppinen ja Saku Vähäsantanen
etunimi.sukunimi@utu.fi
www.satamittari.fi



Vipuvoimaa
EU:lta
2007–2013

